

Apotekerne og patientsikkerhed

Patientsikkerhedskonferencen 2006

Onsdag den 26. april 2006

v/formand, apoteker Niels Kristensen
Danmarks Apotekerforening

Apotekerne er aktive i patientsikkerhedsarbejdet, fordi

- ✓ Medicinbrugernes sikkerhed er apotekernes vigtigste hensyn
- ✓ Bedre sikkerhed for patienterne betyder bedre udnyttelse af ressourcerne i sundhedssektoren
- ✓ Bedre patientsikkerhed giver mere livskvalitet og sparede sygedage

Apotekerens indsats har mange forskellige sider

- ✓ Helt grundlæggende har apotekerne en vigtig kontrol- og rådgivningsopgave, når de distribuerer lægemidler til den danske befolkning

Apotekernes kontrolfunktion er vigtig for patientsikkerheden

- ✓ I 2005 ekspederede apotekerne 53,6 mio. receptordinerede pakninger
- ✓ Apotekerne foretager indgreb i 0,2 procent af recepterne fra læger
- ✓ 50 procent af apotekets receptinterventioner skyldes kliniske relevante fejl og mangler, fx manglende patientnavn, præparat eller styrke

Apotekerne er meget sikre

- ✓ Apoteket laver 1-2 fejl pr. 10.000 udleveringer. Det er et lavt tal, men det er stadig for stort
- ✓ Fejlkilderne er for eksempel
 - afbrydelser i arbejdet
 - håndskrevne recepter
 - navnelighed mellem lægemidler
- ✓ Vi arbejder – bl.a. gennem aggregerede kerneårsagsanalyser – med at finde løsninger på fejlkilderne

Mange anvender medicin forkert

- **Forhøjet blodtryk**
Halvdelen ophører med behandling inden et år
- **Sukkersyge**
Kun 15% tager deres medicin efter et år
- **Astma**
Halvdelen tager medicinen forkert
- **Depression**
75% stopper inden første måned
- **Knogleskørhed**
Efter 1. år tager 96% medicinen korrekt,
2. år 62%, 3. år 42%

Ældres medicinproblemer

- 71% afviger fra dosis
- 66% afviger fra lægens ordinerede behandling
- 24% tager nu og da en ekstra dosis eller springer én over
- 22% har slet ikke alle de ordinerede lægemidler
- 50% tager medicin, som deres læge ikke kender til
- 15% tager farlige kombinationer af medicin

Konsekvenserne af fejlmedicinering

- Koster 4-6 mia. kr.
- Medicin er skyld i 10% af indlæggelserne (cirka 150.000)
- 2% af indlæggelserne er dødelige
- 80% er alvorlige
- Cirka 60% kan forebygges

Problemet skal løses med ***Klinisk farmaci***, der kort sagt betyder, at farmaceuten i samarbejde med læger, andre sundhedsprofessionelle og patienten selv sikrer bedre brug af medicinen

Klinisk farmaci på apoteket i dag

Klinisk farmaci - Brug medicinen bedre – bliver en væsentlig arbejdsopgave for apotekerne

- ✓ "Tjek på inhalation" til astmatikere
- ✓ Dosispakket medicin
- ✓ Plejehjemsydelse:
 - medicingennemgang
 - kvalitetssikring af medicin håndtering
 - undervisning af plejepersonale

Klinisk farmaci virker

- ✓ Undersøgelser dokumenterer gevinsterne
 - bedre livskvalitet
 - bedre helbred
 - bedre økonomi
- ✓ 300 mio. kr. at spare på medicingennemgang til ældre
- ✓ Klinisk farmaci skal udbredes massivt for at høste de potentielle gevinster

Pjece om klinisk farmaci

Apotekerforeningen udgav i marts en pjece om klinisk farmaci med overblik over den vigtigste viden:

- ✓ Klinisk farmaci giver bedre livskvalitet, sundere helbred og mange sparede kroner i sundhedssektoren, fx 300 mio. kroner alene ved, at ældre får gennemgået deres medicin i samarbejde med apoteket
- ✓ Potentialiet i klinisk farmaci er åbenlyst stort og veldokumenteret
- ✓ Der er sund fornuft og god økonomi i at inddrage apoteket i den patientrettede forebyggelse i kommunen

Patientsikkerhed i de nye kommuner

Kommunalreformen giver kommunerne ansvaret for sundhedsfremme og forebyggelse i de 98 nye kommuner.

Det betyder oprettelse af lokale sundhedscentre.

- ✓ Apotekerne skal bidrage med kompetencer, for eksempel via en medicinsamtale med en farmaceut eller undervisning af kommunernes plejepersonale. Målet er at øge patientsikkerheden
- ✓ Mange apoteker drøfter i øjeblikket samarbejder med kommuner. Vi håber, at det vil betyde mange konkrete samarbejdsaftaler

Borgerrettede kampagner om patientsikkerhed

- ✓ Apotekerne i Danmark udnævnte 2004 og 2005 til patientsikkerhedsår, blandt andet med kampagner om substitution af lægemidler
- ✓ **I november 2005 kørte apotekerne en kampagne om håndkøbsmedicin.**
Budskabet var, at håndkøbsmedicin er rigtig medicin – lige som receptpligtig medicin. Det betyder, at den skal bruges med omtanke
- ✓ **Det Fælles Temaår 2006 handler om klinisk farmaci.**
I løbet af året vil apotekerne køre 4 kampagner, der henvender sig til patienter med henholdsvis astma, høfeber, svamp og type 2-diabetes

Apotekerne på internettet

Apotekerne skal være til stede på nettet

- ✓ Det skal være sikkert og overskueligt at købe medicin på nettet
- ✓ For at undgå, at danskerne handler på tvivlsomme hjemmesider og risikerer forfalsket medicin
- ✓ Salget af forfalsket medicin udgør 20-30 mia. \$
- meget af det sælges via nettet

Afslutning

Kampen mod medicinproblemerne skal vindes

- Det er der god økonomi i for samfundet
- Borgerne får bedre livskvalitet

Apotekerne

- ✓ er klar til at være med til at løse opgaverne som en integreret del af sundhedsvæsenet
- ✓ har den faglige kompetence til at løse opgaverne